

Śmiech to zdrowie
czyli SENIORADA
w Gminie Rudna

Spotkanie w doborowym
towarzystwie sprzyja uśmiechowi,
a ten poprawia nastrój i zwiększa
odporność organizmu. Dlatego
nasi seniorzy nie unikają
tej formy terapii.

STR. 11

WYDARZENIA

OBCHODY NARODOWEGO ŚWIĘTA NIEPODLEGŁOŚCI

Marsz Biało – Czerwony,
uroczyste złożenie
kwiatów pod
Pomnikiem Ofiar Wojen
i patriotyczny piknik.

STR.3

SPRAWDZONE RADY NA DOBRY ZWIĄZEK

10 par mieszkających
w Gminie Rudna
otrzymało Medale za
Długoletnie Pożycie
Małżeńskie.

STR.8-9

Barbara i górnicy

Już trzecie pokolenie tej górniczej rodziny zjeżdża
pod ziemię. Lubią tę pracę. A Barbara – synowa,
żona i matka górników – każdego dnia czeka, aż
wrócą do domu. Od prawie 30 lat.

STR. 14

Rozpoczął się remont drogi powiatowej nr 1211D od Naroczyc przez Górzyn do Olszan

Inwestycja jest finansowana z budżetu Gminy Rudna oraz Rządowego Funduszu
Rozwoju Dróg.

STR. 7

SAMORZĄDOWCY, ROLNICY I PRZEDSTAWICIELE PAŃSTWOWEGO GOSPODARSTWA WODNEGO WODY POLSKIE ROZMAWIAJĄ O KONSERWACJI KANAŁU POŁUDNIOWEGO

Przedstawiciele Gminy Rudna, Powiatu Głogowskiego, Gminy Głogów, Gminy Pełcaw, Powiatu Polkowickiego, rolników i Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie spotkali się w Gminie Rudna w sprawie konserwacji i bieżącego utrzymania Kanału Południowego w celu przeciwdziałania powodzi i suszy w naszym regionie.

Było to pierwsze robocze spotkanie w tej sprawie. Mieszkańcy skarżą się na niedrożność liczącego ponad 18 km Kanału Południowego i niespełnianie przez niego funkcji zlewni. Powodem utrudnionego przepływu wody jest gęsta roślinność porastająca dno i skarpy kanału (trawy, drzewa, trzcina), zamulenie dna oraz powalone przez boby drzewa tamujące nurt. W efekcie, podczas wiosennych roztopów czy obfitych opadów deszczu, kanał nie przyjmuje nadmiaru wody, a podczas suszy jej nie rozprowadza. Jak podkreślono podczas spotkania, przestał on pełnić swoją funkcję. Liczę, że głos tak wielu samorządowców z całego regionu zostanie usłyszany. Chcemy wspomóc Wody Polskie w realizacji należytego utrzymania Kanału Południowego. Konieczne jest poznanie kosztów niezbędnych prac i w dalszym etapie znalezienie na nie funduszy – podkreślił Adrian Wołkowski, Wójt Gminy Rudna. Uczestnicy spotkania – Adrian Wołkowski, Wójt Gminy Rudna; Jeremi Hołownia, Wicestarosta Głogowski; Artur Jurkowski, Wójt Gminy Pełcaw; Bartłomiej Zimny, Wójt Gminy Głogów; Anna Leszczyńska ze Starostwa Powiatowego Polkowice; Lech Gostyński, Radny Gminy Głogów i Robert Łazik, zastępca dyrektora Zarządu Zlewni we Wrocławiu Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie – zaplanowali kolejne wspólne rozmowy w tej sprawie.

Szanowni Mieszkańcy,

Wartością, wokół której zawsze jednoczą się Polacy, jest nasza Ojczyzna i Narodowe Święto Niepodległości. Dzięki Mieszkańcom za godny i radosny udział w tych obchodach. Z radością, wzruszeniem i podziwem gratulowałem wielu małżeńskim parom udanego związku! Złote Gody pokazały, że pół wieku wspólnej drogi to warte szacunku życiowe osiągnięcie, a także inspiracja i przykład dla młodszego pokolenia. Inwestycyjnie startujemy z termomodernizacją szkoły w Chobieni oraz zagospodarowaniem terenów rekreacyjno – sportowych w Toszowicach. Kontynuujemy budowę

świątyni w Juszwicach i rozmawiamy o konserwacji Kanału Południowego. Zakończyliśmy rewitalizację cmentarza w Chobieni, remont remizy w Chobieni i odtworzenie rowu melioracyjnego w Miłogoszczy. I długo oczekiwana informacja – rozpoczął się remont drogi powiatowej od Naroczyc przez Górzyn do Olszan. Inwestycję finansuje Gmina Rudna oraz Rządowy Fundusz Rozwoju Dróg.

Adrian Wołkowski
Wójt Gminy Rudna

Zapraszamy mieszkańców Gminy Rudna do udziału w obchodach górniczego święta. Na 3 grudnia zaplanowano uroczystą mszę świętą, górniczy korowód oraz tradycyjną biesiadę barbórkową.

Gminne obchody święta górników rozpoczną się o 14.00 od mszy barbórkowej w kościele pw. Trójcy Świętej w Rudnej. Następnie górnicza bracia przejdzie ulicami Rudnej z relikwiami św. Barbary w asyście orkiestry górniczej ZG Lubin. Na 16.00 – pod hasłem Góralu czy ci nie żal – zaplanowano biesiadę barbórkową w stylu góralskim. Zapisy i wpłaty – do 25 listopada w Centrum Kultury Gminy Rudna, Rudna – ul. Wesoła 13, tel. 76 746 42 49.

Święto Górników Barbórka
4 grudnia 2022

Szczęść Boże Górniczej Braci!

Z okazji święta, w imieniu swoim i Mieszkańców Gminy Rudna, Górniczej Braci składam najlepsze życzenia osobistego i rodzinnego szczęścia oraz nieustającej opieki Świętej Barbary.

Tyle samo powrotów, co zjazdów pod ziemię!
Szczęść Boże!

Adrian Wołkowski
Wójt Gminy Rudna

rudna
łączy ludzi

Świętujemy pod biało – czerwoną

Przy Urzędzie Gminy Rudna powiewa już polska flaga. Została uroczystie podniesiona w przeddzień Narodowego Święta Niepodległości. W tej lekcji patriotyzmu wzięły udział przedszkolaki z przedszkola gminnego w Rudnej.

Zakup oraz montaż masztu z tabliczką i flagą RP został dofinansowany w ramach realizacji projektu „Pod biało – czerwoną” pod honorowym patronatem Prezesa Rady Ministrów Mateusza Morawieckiego. Głównym celem projektu jest zjednoczenie Polki i jej mieszkańców, honorowanie Poległych za wolności i niepodległość naszej Ojczyzny, ale także zachęcanie

do patriotycznych postaw i dumy z bycia Polakami. – Biało – czerwoną flagą buduje wspólnotę i wzmacnia ideę zaangażowanego społeczeństwa obywatelskiego. Niech dumie powiewa w naszych sercach przez cały rok – powiedział Adrian Wołkowski, Wójt Gminy Rudna podczas uroczystości podniesienia flagi.

Rządowe dofinansowanie otrzymały gminy, których mieszkańcy zagłosowali za tym projektem. W całej Polsce w wakacji wzięło udział prawie 420 tysięcy osób. Maszty stanęły w 1.500 gmin.

Gminne obchody Narodowego Święta Niepodległości

Marsz Biało – Czerwony, uroczyste złożenie kwiatów pod Pomnikiem Ofiar Wojen i patriotyczny piknik. Tak obchodziliśmy w Gminie Rudna Narodowe Święto Niepodległości.

Uroczystości rozpoczęły się od mszy świętej w kościele pw. Św. Ap. Piotra i Pawła w Chobieni, podczas której ks. kanonik Leszek Kowalski przypomniał, że wolność jest darem, o który należy dbać każdego dnia. W biało – czerwonym marszu w rynku w Chobieni wzięli udział mieszkańcy Gminy Rudna, radni, sołtysi, druhowi i druhowie Ochotniczych Straży Pożarnych, dyrektorzy jednostek budżetowych Gminy Rudna, członkowie stowarzyszeń.

Po uroczystym złożeniu kwiatów pod Pomnikiem Ofiar Wojen mogliśmy podziwiać tańce w wykonaniu dzieci z Przedszkola Gminnego w Chobieni. Tradycyjny

wesoły krakowiak oraz podniosła wzruszająca tańczona inscenizacja z polskimi flagami wzbudziły aplauz publiczności.

Pamiętajmy, że bez wolności jesteśmy jak ptak zamknięty w klatce, pozbawiony radości z życia. Wielką siłę i moc ma ten dzień. I ta siła i moc sprawiły, że przez 123 lata żaden z zaborców nie potrafił z nas polskości i patriotyzmu wyrugować. Bardzo się cieszę, że dzisiaj wśród nas jest dużo młodych ludzi. Ci, którzy oddali życie za Polskę, patrząc na nas z góry, na pewno myślą, że warto było, bo zachowujemy się jak trzeba. Dziękuję wszystkim, którzy przyczynili się do organizacji dzisiejszego święta. Dzisiaj bądźmy razem, szanujmy się nawzajem. Niech żyje wolna Polska – powiedział Adrian Wołkowski, Wójt Gminy Rudna.

Podczas patriotycznego pikniku na terenach przy zamku w Chobieni były gorące przekąski, wojskowa grochówka czy domowe ciasta. Dzieci wzięły udział w terenowej grze edukacyjnej, podczas której uczyły się historii, brały udział w ćwiczeniach sprawnościowych oraz wykonywały plastyczne prace. Najmłodsi mogli również sprawdzić swoje umiejętności na sportowym torze przeszkód czy skorzystać z konnych przejażdżek. Wszyscy uczestnicy pikniku śpiewali pieśni patriotyczne razem z zespołami Sasanka, Rozтока oraz duetem Anny i Jakuba Gościńskich z Zielonej Góry. Podczas pikniku, razem z Fundacją Korzenie i Skrzydła, były zbierane datki na leczenie Dawida Witczaka.

Dzieci i wnuki byłych pracowników Państwowych Gospodarstw Rolnych z terenu Gminy Rudna otrzymały sprzęt komputerowy. Urządzenia przyznano łącznie 367 uczniom.

Laptopy, tablety i komputery dla uczniów

skorzystać – dodaje Monika Noszczyk.

Zdalna nauka i tworzenie multimedialnych

Sprzęt został przekazany w drodze umowy darowizny.

Obdarowani przez 2 najbliższe lata nie mogą go zbyć czy oddać go w użytkowanie osobom trzecim; co 6 miesięcy powinni składać oświadczenia w Urzędzie Gminy Rudna o posiadaniu i użytkowaniu otrzymanego sprzętu; przez cały okres

pamięci RAM oraz 64GB pamięci wbudowanej. Parametry przekazanego sprzętu komputerowego pozwolą na używanie go do nauki zdalnej czy tworzenia multimedialnych.

Program potrzebny dla uczniów

Może być nawet na tym nowym tablecie nagrywał odcinki na YouTube? - przyznaje Jakub Chajnowski, ale rezerwowo dorzuca, że do nauki tablet też będzie wykorzystywany.

Hania Furtak obecnie używany kilkuletni tablet przekazała swojemu młodszemu bratu, a sama będzie uczyć się i grać na nowym. - Może kupię na niego kolorowe naklejki - zastanawia się. Mama, Monika Kopij - Furtak, nie ukrywa swojej opinii, że taki program jest potrzebny, bo koszty zakupu sprzętów dla dzieci w wieku szkolnym szybko rosną.

W całym kraju 1604 gminy złożyły wnioski o dofinansowanie w projekcie „Granty PPGR”. Otrzymały one łącznie ponad 586 mln zł. Do uczniów trafi 215 399 komputerów i laptopów, 3 221 tablety, a w ramach tych środków ponad 31 mln zł przeznaczono na zakup potrzebnego oprogramowania.

monitorowania przekazany sprzęt winien być oznaczony symbolami projektu. Urządzenia objęte są gwarancją przez okres 24 miesięcy liczoną od 26 października 2022 r.

Przekazane laptopy wyposażone są w wysokiej klasy procesory Intel i5 11tej generacji i szybkie dyski SSD M2. Komputery stacjonarne posiadają procesor AMD Ryzen 5 5600G oraz zintegrowaną kartę graficzną AMD Radeon RX Vega 7. Natomiast tablet Lenovo ma procesor MediaTek 4GB

Gmina Rudna otrzymała 884.500,00 zł dofinansowania z czego zakupionych zostało 305 laptopów, 40 komputerów stacjonarnych oraz 22 tablety na łączną kwotę 884.133,00 zł.

Urządzenia trafiły do dzieci i młodzieży w ramach dofinansowania na projekt w konkursie „Granty PPGR – Wsparcie dzieci i wnuków byłych pracowników PGR w rozwoju cyfrowym”. Laptopy zakupiono ze środków europejskich w ramach Programu Operacyjnego Polska Cyfrowa na lata 2014 – 2020 w osi V „Rozwój cyfrowy Jednostek Samorządu Terytorialnego oraz wzmocnienie cyfrowej odporności na zagrożenia - REACT-EU”.

Zadania z informatyki, prezentacje i trochę gier

Rozmawialiśmy z obdarowanymi uczniami i ich rodzicami. Wiktoria Noszczyk z Naroczyc, która chodzi

do II klasy liceum, na razie używa ponad 6 – letniego laptopa, ale bardzo cieszy się z nowego sprzętu. - Chodzę do klasy matematyczno – geograficznej. Komputer wykorzystuję do codziennej nauki, robienia prezentacji i zadań z informatyki. Michał, brat Wiktorii i uczeń

szkoły w Chobieni, już snuje plany związane z nowym tabletem – Będzie wykorzystywały do wszystkiego, także do gier – przyznaje. - To bardzo dobry projekt, bo bardzo wiele dzieci może skorzystać z tego programu. Nie każdego teraz stać na zakup nowego sprzętu. Warto

Termomodernizacja budynków szkoły podstawowej w Chobieni

Rozpoczęła się największa w tym roku inwestycja w Gminie Rudna, dotycząca poprawy efektywności energetycznej budynków szkoły w Chobieni.

Adrian Wołkowski, Wójt Gminy Rudna podpisał umowę z Wykonawcą na realizację zadania inwestycyjnego pn. „Poprawa efektywności energetycznej budynków placówek oświatowych na terenie Gminy Rudna – etap I”. Obejmuje ono termomodernizację budynków Szkoły Podstawowej im. Bohaterów Westerplatte w Chobieni wraz z wykonaniem instalacji odnawialnych źródeł energii.

Zadanie będzie realizowane w formule zaprojektuj i wybuduj, co oznacza, że

Wykonawca najpierw opracuje dokumentację projektową, a następnie rozpocznie prace budowlane.

Zakres planowanych prac obejmuje m.in. ocieplenie ścian oraz docieplenie stropu i poddasza; wymianę stolarki okiennej i drzwiowej zewnętrznej; modernizację instalacji ciepłej wody użytkowej, wymianę instalacji centralnego ogrzewania wraz z wymianą źródła ciepła na pompę ciepła i kocioł gazowy. Zadanie obejmuje również montaż instalacji fotowoltaicznej wraz

z wymianą oświetlenia na oszczędne typu LED, co pozwoli na znaczne obniżenie kosztów zużycia energii bu-

dynek szkoły. W ramach inwestycji budynki zyskają również nową elewację. Po zakończeniu tej inwestycji

zmniejszy się zapotrzebowanie na energię cieplną w budynkach szkoły.

Wartość prowadzonych prac związanych z termomodernizacją budynków szkoły podstawowej w Chobieni wynosi 10 734 000,00 zł, z czego

6 840 000,00 zł stanowią środki z Rządowego Funduszu Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych. Zakończenie zadania planowane jest na początek 2024 roku.

Przypomnijmy, że w II etapie zadania inwestycyjnego „Poprawa efektywności energetycznej budynków placówek oświatowych na terenie Gminy Rudna” planowana jest termomodernizacja budynków szkoły podstawowej w Rudnej. Uchwałą Rady Gminy zdecydowano o pozostawieniu dodatkowych środków zewnętrznych na realizację tego zadania.

Pasowanie na ucznia w szkole w Chobieni

25 uczniów pierwszej klasy złożyło uroczyste ślubowanie na sztandar Szkoły Podstawowej im. Bohaterów Westerplatte w Chobieni. Uczniowie zostali oficjalnie członkami szkolnej społeczności. - Życzę, aby czas w szkole podstawowej był pełen przyjaźni, ciekawej nauki i rozwijania swoich pasji. Realizujcie marzenia, bo jesteście wspaniałymi młodymi ludźmi. Szkoła jest dla Was, a nauczyciele razem z rodzicami będą Wam pomagać poznawać świat – powiedział Adrian Wołkowski, Wójt Gminy Rudna. - Jestem dumna z naszych pierwszoklasistów, którzy przedstawili się dzisiaj oficjalnie swoim starszym koleżankom i kolegom. Były patriotyczne wiersze, piosenki

o szkolnych przygodach, ale i przypomnienie o obowiązkach ucznia. Z radością pasowałam 25 dzieci na uczniów naszej szkoły – powiedziała Kamila Mazurek, dyrektor szkoły podstawowej w Chobieni. W uroczystej akademii wzięli udział również rodzice uczniów, przedstawiciele Rady Rodziców oraz uczniowie klas II-III. Pierwszoklasiści otrzymali prezenty od Adriana Wołkowskiego, Wójta Gminy Rudna oraz Rady Rodziców, nauczycieli i swoich rodziców.

PRZEDSZKOLAKI ŚWIĘTOWAŁY ODZYSKANIE PRZEZ POLSKĄ NIEPODLEGŁOŚCI

Na patriotyczne spotkania z okazji Narodowego Święta Niepodległości zaprosiły dzieci i nauczyciele z gminnych przedszkoli.

Maluchy z przedszkola w Chobieni przygotowały patriotyczne wiersze oraz piosenki. Przedszkolaki przypomnieli historię i znaczenie polskich symboli narodowych, rolę Krakowa i Warszawy w kształtowaniu się polskiego patriotyzmu oraz współczesne rozumienie słowa Ojczyzna. Widzowie mogli podziwiać świetne wykonanie

wesołego krakowiaka oraz niezwykły i wzruszający taniec z biało – czerwonymi szarfami. W imieniu Adriana Wołkowskiego, Wójta Gminy Rudna drobne upominki dla dzieci przekazała Marzena Rzeszowska, Dyrektor Wydziału Administracyjnego Urzędu Gminy Rudna.

W przedszkolu w Rudnej grupa 5 – latków przygotowała dla swoich koleżanek i kolegów artystyczny program zabytułowany „Biało – czerwone jest moje serce”. Patriotyczne piosenki i wiersze mówiły o odzyskaniu przez Polskę niepodległości, ale także podkreślały wartość wolności i miłość Polaków do Ojczyzny.

UROCZYSTY APEL W SZKOLE PODSTAWOWEJ W CHOBIEŃI Z OKAZJI NARODOWEGO ŚWIĘTA NIEPODLEGŁOŚCI

Na uroczystym apelu z okazji Narodowego Święta Niepodległości spotkali się uczniowie i nauczyciele ze szkoły podstawowej w Chobieni. Dzieci przygotowały spektakl zabytułowany „Co to niepodległość?”. Z zaproszenia do wzięcia udziału w uroczystości skorzystali Adrian Wołkowski, Wójt Gminy Rudna oraz przedstawiciele Rady Rodziców. Wyjątkowa lekka historia przygotowana przez uczniów przypomniła rozbiory Polski oraz najważniejsze wydarzenia, które przybliżyły naszym przodków do odzyskania upragnionej wolności. Widzowie śpiewali razem z aktorami powstańcze i legionowe piosenki patriotyczne. - Dziękuję dyrekcji szkoły w Chobieni za zaproszenie na dzisiejszą uroczystość. Jak zawsze jestem bardzo zbudowany i wzruszony przedstawieniami, jakie przygotowują uczniowie i ich wychowawcy. Dzisiaj patriotyzm to także codzienna praca i nauka, to budowanie przyszłości. Życzę, abyśmy zawsze żyli w wolnej, bezpiecznej i uśmiech-

niętej Polsce, pod biało czerwoną flagą – powiedział Adrian Wołkowski, Wójt Gminy Rudna. Kamila Mazurek, dyrektor szkoły podstawowej w Chobieni podziękowała władzom Gminy Rudna, rodzicom oraz młodym artystom z klas 3a i 3b oraz Anny Smulskiej, Danuty Łyko i Ireneusza Wojdyto za przygotowanie spektaklu. - Chciałabym, aby w sercach naszych ucz-

niów pozostała wdzięczność za wolny kraj, w którym dzisiaj żyjemy. Ważny jest szacunek do symboli narodowych i postaci, które tworzyły polską historię oraz codzienne szanowanie siebie nawzajem. Jeżeli będziemy umieli razem wykorzystać swoje pomysły i energię, to wtedy Polska będzie silna, dobra i piękna. Bądźmy zawsze dumni z tego, że jesteśmy Polakami – powiedziała na zakończenie Kamila Mazurek.

Obiekty na Dolnym Śląsku są przepiękne, ale wymagają niezbędnego zabezpieczenia

Kolejna parafia w Gminie Rudna z dotacją na prace konserwatorskie

Odstonięte zabytkowe inskrypcje można już podziwiać po zakończonym remoncie kościoła pw. Trójcy Świętej Parafii Rzymskokatolickiej w Rudnej. Prace dofinansowano z budżetu Gminy Rudna oraz ze środków Fundacji KGHM Polska Miedź. Teraz dotacje z tych samych źródeł, również na prace konserwatorskie, dostała Parafia Prawosławna pw. Podwyższenia Krzyża Świętego w Rudnej.

wane jest nowe ceglane spoinowanie nawiązujące swoim kształtem do spoinowania gotyckiego. Na zakończenie zostanie wykonana impregnacja hydrofobizująca, zabezpieczająca przed szkodliwym oddziaływaniem wody.

– Wszystkie obiekty na Dolnym Śląsku są przepiękne, ale wymagają niezbędnego zabezpieczenia. Tutaj w Rudnej wybijamy wszystkie kruszące się spoiny, myjemy mur i uzupełniamy ubytki nowymi ceglami oraz dajemy

W ramach zadania kończone są prezbiterium oraz wschodnia ściana zakrystii wraz z nadbudową.

– Ten kościół to perła gotyku w powiecie lubińskim, piękny obiekt pochodzący z XIV wieku, przebudowany po pożarze w XVII wieku. Prowadzone obecnie prace konserwatorskie wymagają naukowego podejścia i niezwykle staranności. Każdą cegłę i spoinę należy dokładnie sprawdzić. Jest to duże przedsięwzięcie, którego nie udało się zrealizować bez pomocy Gminy Rudna oraz Fundacji KGHM Polska Miedź i za

to finansowe wsparcie dzięki – mówi ks. mitrat dr Dariusz Ciolka, proboszcz Parafii Prawosławnej pw. Podwyższenia Krzyża Świętego w Rudnej.

Prace obejmują usunięcie zniszczonego i niewłaściwie wykonanego cementowego spoinowania wątku ceglano i kamien-

nego cokołu przyziemia przypór oraz odczyszczenie przypór. Osypujące się fragmenty są impregnowane oraz uzupełniane. Zniszczone cegły w przyporach są usuwane i zastępowane nowymi, odpowiednio dobranymi. Wykonywane są pokrycia nakryw i okapników przypór z ceramicznej dachówki. Ponadto w cokole przyziemia ubytki są uzupełniane otoczkami granitowymi. W ramach prac wykony-

nowe spoiny. Wstawiane cegły pochodzą z zakładu rzemieślniczego, gdzie wytwarzane są ręcznie, a następnie suszone i wypalane zgodnie ze średniowiecznymi wzorami – mówi Robert Solarz, szef ekipy konserwatorskiej.

Nadzór nad prawidłowym wykonaniem prac sprawuje inspektor nadzoru budowlanego. Głównym celem zadania jest zabezpieczenie zabytku oraz poprawa stanu technicznego i estetycznego budynku.

Całkowity koszt zadania wynosi 118 000,00 zł, w tym wkład własny parafii w kwocie 5 000 zł, 33 000 zł dotacji z budżetu Gminy Rudna oraz 80 000 zł pozyskanych z Fundacji KGHM Polska Miedź. Prace konserwatorskie mają zakończyć się w grudniu.

MIEJSCE SZACUNKU DLA ZMARŁYCH

Cmentarz w Chobieni po rewitalizacji

Zakończyły się prace związane z rewitalizacją cmentarza komunalnego w Chobieni. Na jego terenie odbyło się uroczyste nabożeństwo związane z obchodami Wszystkich Świętych.

W ramach rewitalizacji wybudowano chodniki i ścieżki, nowe przyłącze wody wraz z punktami czerpania wody, boksy śmieciowe, a wzdłuż głównej alei postawiono nowe oświetlenie. Na terenie całego cmentarza nasadzono bukszpan.

– Rewitalizacja cmentarza była od dawna wnioskowana. Po przeprowadzonych pracach z cmentarza będzie się wygodnie korzystać w szczególności podczas ceremonii pogrzebowych, a także przy utrzymaniu porządku na grobach – wyjaśnia Halina Zbrońska, dyrektor Zarządu Gospodarki Komunalnej i Mieszaniowej.

Przebudowano również ołtarz polowy, obok którego stanął nowy drewniany krzyż, uroczyste poświęcony przez ks. Leszka Kowalskiego, proboszcza parafii p.w. Świętych Apostołów Piotra i Pawła w Chobieni.

– Podczas nabożeństwa w dniu Wszystkich Świętych widziałem las ludzkich serc. Modlił się pod postawionym nowym krzyżem, wykonanym z drewna drzew, które tutaj rosły. Cmentarz zmienił wygląd, ale nadal pozostaje miejscem wyjątkowym, gdzie wspominamy naszych bliskich. Słowo cmentarz pochodzi z greki i oznacza miejsce snów, miejsce śpiących. I taki pozostanie, miejscem szacunku dla zmarłych – mówi ks. Leszek Kowalski.

Cmentarz zmienił wygląd, ale nadal pozostaje miejscem wyjątkowym, gdzie wspominamy naszych bliskich – ks. kanonik Leszek Kowalski

Toszowice

– ruszamy z zagospodarowaniem terenu rekreacyjno-sportowego

Umowa podpisana, prace startują. W Toszowicach, przy działającej siłowni plenerowej, zostanie zbudowana ogólnodostępna infrastruktura sportowa.

Murawa boiska zostanie wyrównana, pojawią się nowe bramki piłkarskie oraz piłkochwyty. Wokół boiska powstanie tor asfaltowy przeznaczony do jazdy na rolkach i na rowerach. Plac przy siłowni plenerowej będzie utwardzony i oświetlony, a obok zostanie postawiona wiata z miejscem do gry w szachy. Cały teren będzie oświetlony i ogrodzony oraz wyposażony w elementy małej architektury tj. ławki, kosze na śmieci oraz stojak na rowery.

Przypominam, że przed nami duże inwestycje związane z aktywnym wypoczynkiem mieszkańców Gminy Rudna. Szykujemy modernizację Ośrodka Sportu i Rekreacji w Chobieni. Na tę inwestycję Gmina Rudna pozyskała dotację w wysokości 1,2 mln zł z Rządowego Funduszu Inwestycji Lokalnych. Coraz bliżej jesteśmy z rozpoczęciem realizacji terenów

rekreacyjnych w Rudnej, na budowę których otrzymaliśmy promesę w wysokości 1 666 000 złotych z Rządowego Funduszu Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych. Przygotowujemy się do postawienia tężni solankowych w Rudnej i Chobieni czy do realizacji Gminnych Ścieżek Rowerowych. Na I etap tej inwestycji pozyskaliśmy 8mln 417 tysięcy złotych dofinansowania

z Rządowego Funduszu Inwestycji Strategicznych Polski Ład - informuje Adrian Wołkowski, Wójt Gminy Rudna. W podpisaniu umowy z wykonawcą wziął udział sołtys Toszowic Jarosław Szum. – Cały obiekt będzie służył naszym mieszkańcom. Planujemy już tutaj

na przyszły rok spotkania oraz aktywności związane ze sportem i rekreacją. Wartość rozpoczynających się w Toszowicach prac budowlanych, zgodnie z zawartą umową, wynosi 1.326.801,00 złotych. Nowe tereny powinny być gotowe w połowie przyszłego roku.

Rozpoczął się remont drogi powiatowej nr 1211D od Naroczyc przez Górzyn do Olszan

Inwestycja jest finansowana z budżetu Gminy Rudna oraz Rządowego Funduszu Rozwoju Dróg. Zadanie będzie realizowane na odcinkach Naroczyc – Górzyn – Olszany o łącznej długości ok. 3,8 km.

Prace rozpoczęły się w Naroczycach. Wzdłuż drogi prowadzone jest oczyszczanie poboczy i rowów. Z przegón jezdni usuwana jest ziemia, pobocza są ścinane i utwardzane piaskiem oraz tłuczniem. Kolejnym etapem będą prace remontowe nawierzchni.

Stan techniczny powiatowej drogi od Naroczyc do Górzyna jest zły. O ten niezbędny remont Wójt Gminy Rudna Adrian Wołkowski zabiegał od dawna, teraz prace wreszcie wystartowały. Zakończenie inwestycji przewidziane jest na koniec września 2023 roku.

Przypomnijmy, że kolejne remonty dróg powiatowych na terenie Gminy Rudna będą dotyczyć odcinków: Juszowice – Rynarce (3 km), od zjazdu na os. Leśna w Rudnej do Starej Rudnej i od Starej Rudnej do Wądroża (5 km) oraz Miłogosz – Radomiłów (2 km).

Obecnie opracowywana jest dokumentacja projektowa – kosztorysowa. Wartość zadania szacuje się na kwotę 15 400 000,00 złotych, w tym dofinansowanie w wysokości 14 mln 250 tys. złotych z Rządowego Funduszu Inwestycji Strategicznych Polski Ład oraz 1 mln 150 tysięcy złotych budżetu Gminy Rudna.

Wójt Gminy Rudna zawniósował do zarządcy drogi (Starostwo) o wykonanie kolejnego etapu. W sprawie chodnika w Naroczycach Kolonii gmina wyraziła wolę partycypacji wkoształ inwestycji.

Juszowice – trwa budowa świetlicy wiejskiej

Nowy budynek z przeznaczeniem na rekreację i sport powstaje przy obecnym placu zabaw w sołectwie. Inwestycja jest dofinansowana z Rządowego Funduszu Inwestycji Lokalnych.

Budowa jest na etapie stanu surowego otwartego. Kończą się prace dekararskie, wewnątrz montowane są elementy instalacji. Poza budynkiem świetlicy, w ramach inwestycji zostanie wy-

konana cała infrastruktura towarzysząca tj. chodniki, dojazd i parking. Przy budynku powstanie ponadto nowy ogrodzony plac zabaw.

– Obserwujemy postęp prac, zwłaszcza, że mamy już plany na przyszłoroczne

spotkania w nowej świetlicy. Budynek wygląda

imponująco! Zdecydowanie lepiej niż na planach, które oglądaliśmy – przyznaje Ireneusz Dańczak, sołtys Juszowic.

Inwestycja w Juszowicach otrzymała ponad 1,2 mln złotych dofinansowania z Rządowego Funduszu Inwestycji Lokalnych. Pozostała kwota pochodzi z budżetu Gminy Rudna.

Sprawdzone rady na dobry związek

10 par mieszkających w Gminie Rudna otrzymało Medale za Długoletnie Pożycie Małżeńskie. W imieniu Prezydenta Rzeczypospolitej Andrzeja Dudy, odznaczenia wręczył Adrian Wołkowski, Wójt Gminy Rudna.

Złote gody i Medale za Długoletnie Pożycie Małżeńskie w Gminie Rudna

– Nasi jubileci po 50 latach wspólnego życia mogą nam udzielić wielu mądrych rad. Wiedzą, że warto pielęgnować dobre wspomnienia, nie pamiętając o złych chwilach. Są najlepszymi nauczycielami życia i tajemniczy udanego związku dwojga ludzi. Stworzyli Państwo wspólnie własne rodziny i wychowali kolejne pokolenie, z którego jesteście dumni. Gratuluję serdecznie i dziękuję, że mogę razem z Państwem świętować złote gody – powiedział Adrian Wołkowski, Wójt Gminy Rudna, podczas uroczystości obchodów 50 – lecia małżeństwa przez mieszkańców naszej gminy.

Zyczenia złożył również ks. Sławomir Sorokanyecz z parafii prawosławnej p.w. Świętych Kosmy i Damiana. – Na pewno, kiedy oglądacie się za siebie wspominacie różne chwile. Ale małżeństwo to dzielenie wszystkiego na pół, radości i smutków, to wzajemne wspieranie się, aby iść przez życie. Życzę Wam, abyście z wytrwałością szli razem przez kolejne 50 lat.

Wystarczy się zakochać

– Ja pracowałam w Gromadzkiej Radzie w Kębłowie, a mój przyszły mąż pracował w sklepie w Kębłowie. Zachodziłam i tak wypatrzyłam. Dla mnie był bardzo przystojny – mówi pani Krystyna Jaskulska. – Poznaliśmy się w Gawronach, gdzie przyjechałam do pracy. Nie zwracałam na niego uwagi, ale kiedy zaczęliśmy rozmawiać okazało się, że to całkiem ciekawy człowiek – wspomina pani Halina Je-

miolo – W naszym przypadku nie było jakiegoś gromu czy gwiazdki, która zaświeciła, ale zbudowaliśmy trwały związek – mówi Henryk Jemioło. Władysława i Wiesław Kawalec z Górzyna poznali się w kręgu rodzinnym. – Miałem koleżkę, a on młodszą siostrę. Ja miałem 18 lat, a ona 16 lat – mówi pan Wiesław. – Podobaliśmy się się zwyczajnie i co tam zaiskrzyło. Motorem przyjeżdżał do mnie do Dziesiątawia, a ślub wzięliśmy po dwóch latach – dodaje pani Władysława.

Związkowi trzeba czasami trochę pomóc. Państwo Wiktoria i Stanisław Mienciukowie z Rudnej poznali się na imprezie zorganizowanej przez siostrę pana Stanisława. – Przyszedłem sam, siostra zaprosiła swoją koleżankę i tak jesteśmy razem ponad 50 lat. – Wystarczyły nam 3 miesiące znajomości i postanowiliśmy wziąć ślub. Po prostu wiedzieliśmy, że nie ma co szukać dalej i życie pokazało, że nie pomylił się – dodaje pani Wiktoria. Czy można rozpoznać, czy to ta jedyna osoba, na 50 lat? – Oczywiście! Wystarczy się naprawdę zakochać i to

Spotkanie na dobrej drodze

Historia pani Genowefy i Ryszarda Grędów z Chobieni to niemal gotowy scenariusz na film. – Skończyłem liceum pedagogiczne i w wieku 20 lat dostałem pracę w szkole w Chobieni. To właśnie tam zobaczyłem 15 – letniego podlotka, który kończył 8 klasę. Nie wiedziałem wtedy, że to będzie w przyszłości moja żona – wspomina pan Ryszard. Młoda dziewczyna wyjechała do Wrocławia do średniej szkoły. Kiedy wróciła, była już 19 letnią panną, a pan Ryszard 24 – letnim nauczycielem. Serce zabiło zdecydowanie mocniej. – To jakieś zrzęczenie losu, bo wtedy dostawało się przydziały do pracy, mogli mnie skierować w dowolne miejsce, a trafiłem do Chobieni. Z drugiej strony żona mogła zostać we Wrocławiu, a wróciła do domu. – To był bardzo dobry wybór, prawdziwe przeznaczenie – przyznaje pani Genowefa. – Przez 50 lat żyjemy bez kłótni, bez waśni. Spotkali-

śmy się na bardzo dobrej drodze. Wszystkim życzę, aby tak jak my znaleźli tego drugiego człowieka na całe życie – dodaje wzruszona. Państwo Gręda wychowali córki Jolantę, Ewę Jaskulska, która razem z mężem wychowała trójkę dzieci: Annę, Grzegorza i Przemka. – Ja pracowałem całe życie jako hydraulik, mieliśmy pole i tak zleciało – dodaje Tade-

usz Jaskulski. – Cierpliwość i wyrozumiałość to jedyna recepta na dobry związek – to opinia pani Czesławy Urbanowicz z Rynarcic.

– Co mi się spodobало w mężu? Przede wszystkim jego spokój i dobre maniere – mówi pani Wiktoria Mien-

ciuk. – Jak tyle lat przeżyliśmy w zgodzie, to znaczy, że nie zległo się nie działo. Odchowaliśmy czwórkę

– Jak tyle lat przeżyliśmy w zgodzie, to znaczy, że nie zległo się nie działo. Odchowaliśmy czwórkę

dzieci Agnieszka, Tomasz, Ewelina i Dorota. – Sama się zastanawiam, czy jest jakiś przepis na tak długie udane małżeństwo – mówi pani Halina Jemioło z Gawron. – Mówi się o miłości, ale potrzeba też dużo tolerancji i wzajemnego zrozumienia – dorzuca Henryk Jemioło.

Humor i uśmiech na co dzień

Na koniec rozmawiamy z Państwem Jadwigę i Stanisławem Czechami. – Jesteśmy z jednej wioski z Naroczyca, tam się urodziliśmy, tam się chowaliśmy i tam się poznaliśmy – mówi krótko pan Stanisław. – Mieszkałi od siebie z pół kilometra. A Sta-

„ Jubileci, którzy otrzymali Medale za Długoletnie Pożycie Małżeńskie: Jadwiga i Stanisław Czech Olga i Jan Perun Władysława i Wiesław Kawalec Genowefa i Ryszard Gręda Krystyna i Tadeusz Jaskulscy Wiktoria i Stanisław Mienciuk Halina i Henryk Jemioło Czesława i Roman Urbanowicz Składamy najlepsze życzenia!

szek zamiast po szkole wracać do domu, to biegał do dziewczyny – śmieje się pani Krystyna, starsza siostra jubilata. Tak naprawdę pan Stanisław po lekcjach wracał do domu, bo trzeba było iść z krowami na pastwisko. Za dziewczynami, a konkretnie za jedną

dziewczyną, zaczął oglądać się po odsłuzeniu wojska. – Wszystko mi się w niej podobalo. Poznaliśmy się w grudniu, a w kwietniu następnego roku braliśmy ślub. Nie było na co czekać – żartuje sobie pan Stanisław. – Miał szczęście, że go chciałam – śmieje

się żona. – Na weselu przez całą noc grali Cyganie. Bawiliśmy się dwa dni. I tak poszło. Mamy trzy córki Justynę, Joannę i Iwonę oraz syna Norberta – wlicza pan Stanisław, który przez wiele lat był zawodowym kierowcą, a do dzisiaj działa w OSP Chobienia. – Jedno drugie musi rozumieć, dogadywać się i być cierpliwym. Nie wolno być zaciętym i obraźliwym. Uśmiech i humor to najlepsza recepta na życie – podsumowuje pani Jadwiga Czech.

Uroczystość przygotowaną przez Centrum Kultury Gminy Rudna wzbogaciły występy grupy przedszkolaków z przedszkola w Rudnej oraz mini recitale młodych utalentowanych wokalistek: Julii Kufel i Anny Kufel oraz Klauddii Mazur.

Metoda na policjanta coraz popularniejsza

NIE DAJMY SIĘ OSZUKAĆ!

Oszuści są bardzo przebiegli i doskonale wiedzą, jak manipulować osobami starszymi czy jak ostatecznie ich czujność. Wykorzystują łatwowierność, a także dobre serce i chęć pomocy, dlatego warto poznać metody działania przestępców.

Kradzieży czy oszustw nie można całkowicie wyeliminować, jednak dzięki stosowaniu się do podstawowych zasad bezpieczeństwa, można uchronić się przed tego typu sytuacjami lub chociaż w dużym stopniu ograniczyć skalę strat.

Jak nie uławić życia włamywaczom?

Przed wszystkim należy pamiętać, że złodziej zanim włamie się do domu czy mieszkania, długo obserwuje jego właścicieli. Jakiego rodzaju są? Najbardziej popularną są tzw. głucho połączenia na telefony stacjonarne, dzięki którym włamywacz sprawdza czy jest ktoś w domu. Jeżeli ktoś podniesie słuchawkę, po drugiej nieznana osoba mówi, że się pomyliła lub rzuca słuchawką. Często złodziej potwierdza nieobecność właściciela domu poprzez obserwowanie reakcji na różne zastawiane pułapki. Przykładowo, zostawiają na wycieraczce ułotkę, czy zakrywają zamek taśmą. Jeśli przez wiele dni ułotka nie została uprzątnięta, a taśma na zamku jest nieprzerwana, złodziej wie, że prawdopodobnie właściciela nie ma od dłuższego czasu.

” Bardzo często włamywaczom pomagają media społecznościowe, gdzie chętnie informujemy o naszych wyjazdach. Tego typu publikacjami zdecydowanie lepiej pochwalić się po powrocie. Nic tak nie ucieszy złodzieja, jak informacja, że rodzina przeżywa na dwutygodniowych wczasach za granicą, a mieszkanie stoi puste.

Niekiedy przestępcy planują kradzież z włamaniem nocą, gdy właściciele posesji śpią. Włamywacz może rozpylić substancję usypiającą, by dodatkowo upewnić się, że domownicy będą spać przez dłuższy czas. Dlatego tak ważne jest, by w nocy drzwi oraz okna były zabezpieczone.

Jakie są najpopularniejsze metody oszustw?

W ostatnim czasie odnotowuje się coraz więcej przypadków podszywania się pod przedstawicieli różnych służb, budzących zaufanie i respekt osób starszych. Wizyty składają m.in. fałszywi policjanci informując, że ktoś z najbliższej rodziny popełnił przestępstwo (np. jechał samochodem pod wpływem alkoholu) i sugerują polubowne załatwienie sprawy poprzez przekazanie łapówki.

Czasem działanie oszustów jest jeszcze bardziej perfidne. Najpierw dzwonią do seniora i próbują wyłudzić pieniądze metodą na wnuczka. Z taką sytuacją zetknęła się pani Janina Jedlińska z Rudnej.

-Do mojego męża zadzwonił jakiś człowiek. Dzień dobry wujku! A mój mąż na to -Jacek? -No właśnie, z tej strony Jacek. Wiesz wujku, jestem w Polkowicach i miałem wypadek. Potrzebuję kilku tysięcy złotych. A mój mąż - Dziecko, mam pieniądze, ale w banku, a jest już późno, więc ci teraz nie pomogę. Ale jak to mój mąż, zaczął się martwić co się stało. Więc złapał za telefon raz jeszcze i dzwoni do Jacka, który mieszka w Koninie. Ten odebrał i bardzo zdziwił się, że mąż pyta go jak się czuje. -No świetnie, płytki kładę w domu. A o co chodzi? Okazało się, że nie było żadnego wypadku, nie był w Polkowicach, a ktoś próbował się pod niego podszyć. Jeżeli próba wyłudzenia na wnuczka nie udaje się, zaraz po zakończeniu rozmowy dzwoni inna osoba, podająca się za funkcjonariusza policji bądź Centralnego Biura Śledczego (CBS). Fałszywy policjant twierdzi, że przed chwilą ktoś próbował dokonać oszustwa, ale policja już tę osobę namierzyła. Prosi jednak, by senior wziął udział w „zasadce” na złodzieja i wypłacił mu zadaną kwotę (np. dokonał przelewu w banku). Rozmówca podający się za policjanta przekonuje, że przełane na wskazane konto pieniądze zostaną zabezpieczone i od razu zwrócone po zakończonej akcji.

Niestety wielu seniorów daje wiarę takiej opowieści, zwłaszcza

w sytuacji, kiedy oszust próbuje się dodatkowo uwiarygodnić podając zmyślane imię i nazwisko, stopień czy numer odznaki. Czasem nawet przekazuje słuchawkę innemu „policjantowi” (a tak naprawdę - współnikowi w przestępstwie), by starsza osoba łatwiej uwierzyła, że bierze udział w zorganizowanej policyjnej akcji. Ten sam schemat powtarzany jest przez oszustów podszywających się pod przedstawiciela administracji publicznej, inkasenta czy pracownika zakładu energetycznego.

Niebezpieczne oszustwa internetowe

Do najpopularniejszych oszustw związanych z użytkowaniem Internetu należą podszywanie się pod inną osobę, czy instytucję, wyłudzenie poufnych informacji, oszustwo „na BLIK-a” oraz oszustwo loteryjne. Na czym polega oszustwo związane z płatnościami z użyciem BLIK? Oszust włamuje się na konto płatnościowe i podszywając się pod naszego znajomego prosi tą drogą o szybką pomoc finansową przekazaną kodem BLIK. W ten sposób można szybko stracić pieniądze, bo w przeciwieństwie do przelewu bankowego, który można anulować, transakcji dokonanej przy użyciu BLIK cofnąć nie można. Dlatego zanim komukolwiek przekażesz kod, należy sprawdzić czy faktycznie kontaktuje się z nami osoba, którą znamy. Wystarczy zadzwonić i zapytać, czy naprawdę prosi o pieniądze. Ponadto sprawdzajmy dane transakcji przed jej zatwierdzeniem w aplikacji mobilnej, chrońmy swój telefon, a szczególnie nr PIN do aplikacji mobilnej banku.

” Bardzo popularne w sieci internetowej są oszustwa loteryjne. Ofiara dostaje maila z informacją, że właśnie została wylosowana w loterii i wygrała nagrodę. Aby ją odebrać musi skontaktować się poprzez podanego maila. Następnie przychodzi odpowiedź, że przed odebraniem nagrody należy wpłacić jakąś sumę pieniędzy.

Jak nie dać się nabrać?

-Trzeba być uważnym i stanowczym. Do mnie ciągle dzwonią jacyś ludzie oferując różne niepotrzebne mi rzeczy. Zawsze odmawiam, ale zastanawiam się skąd mają mój nr telefonu? Jak widzę nr kierunkowy z Gdańska czy Poznania, to nawet nie odbieram, bo nikogo tam nie znam. Odbieram tylko od rodziny i znajomych. Nieznanych numerów nie odbieram - mówią pani Janina Jedlińska i Helena Kędzińska z Rudnej.

Gdy padniemy ofiarą przestępstwa powinniśmy oczywiście niezwłocznie powiadomić policję o popełnionym przestępstwie. - Mimo, że nieustannie podkreśla się, aby zachować ostrożność, starsze osoby nadal padają ofiarami oszustów. Trzeba być czujnym i nie dać się ponieść emocjom, ponieważ wtedy traci się zdolność racjonalnego myślenia. Oszuści doskonale wiedzą metody, dlatego ostatnio bardzo popularne jest podwojne oszustwo na wnuczka, a następnie policjanta, który prosi o pomoc w schwytaniu oszusta podającego się za wnuczka. Przestępcy nie mają skrupułów, dlatego trzeba być ostrzeżonym - podkreśla Magdalena Więcek ze stowarzyszenia Fi-dei Defensor, prowadzącego szkolenia dla seniorów w ramach projektu Bezpieczna Polska. Możemy również skorzystać ze wsparcia, jakie daje nam Fundusz Sprawiedliwości. Ofiary przestępstw, świadkowie przestępstw, a także ich najbliżsi mogą skorzystać z bezpłatnej i profesjonalnej pomocy. Więcej informacji: <https://bezpiecznapolska.org/>

” Seniorzy w ramach Uniwersytetu Trzeciego Wieku wzięli udział w szkoleniu Bezpieczna Polska. Dowiedzieli się, jakie są najnowsze metody oszustw oraz jak chronić dom czy mieszkanie przed włamaniem.

Trzeba wyjść, spotkać się z ludźmi i pobawić się trochę. Dla zdrowia.

Śmiech to zdrowie, dlatego seniorzy w Gminie Rudna nie unikają tej formy terapii. Jak sami przyznają, od siedzenia w domu człowiek szybciej się starzeje i więcej myśli o chorobach. Spotkanie w doborowym towarzystwie sprzyja uśmiechowi, a ten poprawia nastrój i zwiększa odporność organizmu.

Seniorada w Gminie Rudna

Seniorzy mogli się wykazać zapamiętaną szkolną wiedzą. Okazało się, że mimo upływu lat doskonale recytują wiersze z elementarza do pierwszej klasy szkoły podstawowej wydanego w latach 50 - tych ubiegłego wieku. Równie popisowo został zdany egzamin z tańca w parach połączonych kijami od mioteł - śmiała się Waleria Ambroziak z Rynarcic.

Jak przy użyciu elementarza ćwiczyć pamięć?

- Bardzo fajna impreza. Atrakcje, tańce. Bardzo ładnie, lepiej niż rok temu i świetny prowadzący. - Człowiek by zramolał siedząc w domu, a tak, to ożyje trochę - śmiała się Waleria Ambroziak z Rynarcic.

” Na tradycyjnej Senioradzie spotkali się mieszkańcy naszej Gminy oraz goście ze Ścinawy i Lubina. Organizatorem spotkania był Związek Emerytów, Rencistów i Inwalidów Koło w Rudnej.

ten rodzaj leczenia - jak podkreślał z przymrużeniem okaz prowadzący zabawę - to nie tylko zabiegi lecznicze, ale także potańcówki i spotkania towarzyskie, które są nieodzownym elementem właściwie prowadzonej sanatoryjnej rehabilitacji.

- Wszyscy się podoba, jedenie bardzo dobre i fajne konkursy, można się pośmiać i coś wygrać - to opinia pani Anieli Ptak z Olszan. - A mnie, jak dali ten makaron do nawlekanych w rękawicach roboczych to myślałam, że nie z tego nie będzie, ale coś się udało. Wesoło jest - przyznała pani Krystyna Hyczko z Gwizdanowa. - Takie imprezy są po to, aby się trochę pobawić i pośmiać, wyjść i spotkać z ludźmi - podsumowała pani Helena z Rudnej. Bo śmiech to zdrowie. Ludzie pogodni i pozytywnie nastawieni do innych cieszą się lepszą formą. Kaskada śmiechu to naturalne oczyszczenie płuc, lepsze krążenie i naturalne obniżenie ciśnienia krwi. Śmiech dodaje energii i wzmacnia gotowość do działania. Podczas śmiechu mózg lepiej się dotlenia i działa sprawniej. W efekcie poprawia się koncentracja, zdolność zapamiętywania i kreatywność. Dbajmy się sobie - śmiejmy się częściej!

Spotkanie dla ponad 150 osób przygotowano w Centrum Kultury Gminy Rudna w Rudnej. - Cieszę się, że możemy zobaczyć się i wspólnie spędzić czas po wakacyjnej przerwie. Seniorada to odskocznia od codzienności, dlatego zapraszam do zabawy - powiedziała Elżbieta Bigus, przewodnicząca Związku Emerytów, Rencistów i Inwalidów w Rudnej witając uczestników imprezy. Seniorów powitał również Adrian Wołkowski, Wójt Gminy Rudna. - Nasi seniorzy są zawsze wulkanem pozytywnej energii. Życzę uśmiechu i dobrej zabawy wśród przyjaciół - powiedział.

mie w specjalnych nartach. Wszystkie konkurencje miały sprawdzić czy seniorzy są odpowiednio przygotowani do pobytu w sanatorium. Wszak

Jak przygotować się do pobytu w sanatorium?

Senioradę na wesoło poprowadził Marek Gulewicz, mieszkaniec Gwizdanowa, który zaprosił

uczestników spotkania do aktywnego udziału w konkursach nadzorowanych i ocenianych przez powołane Wysokie Konsylium w składzie Marzena Rzeszowska, Dyrektor Wydziału Admi-

nistracyjnego Urzędu Gminy Rudna, Małgorzata Sygnowicz oraz Barbara Gawęł, skarbnik Związku Emerytów, Rencistów i Inwalidów Koło w Rudnej. Zmagania weryfi-

kowały wiedzę pożarniczą, a także umiejętności ubijania białka na szywną pianę, wbijania gwoździ, nawlekania makaronu w roboczych rękawicach czy słalomu w tande-

Adrian Wołkowski, Wójt Gminy Rudna, podpisał pełnomocnictwa do złożenia wniosku o akredytację w ramach Programu Erasmus+. Przygotowany wniosek dotyczy mobilności edukacyjnej.

Złożyliśmy wniosek do programu Erasmus+

Dla szkoły w Rudnej projekt przygotowała Natalia Kiec, od 8 lat nauczyciel języka angielskiego w Rudnej.

– Znalazłam informację, że są możliwości pozyskania środków europejskich na realizację zadań edukacyjnych w szkole do 2027 roku. Po konsultacjach z nauczycielami i analizie potrzeb, przygotowałam cały projekt. Ponieważ program jest przewidziany do 2027 roku, zdecydowałam, że trzeba się ubiegać o dofinansowanie na całe 5 lat – mówi pani Natalia Kiec.

Kierując się potrzebami szkoły oraz priorytetami Erasmus+, we wniosku zostały ujęte kwestie włączenia i różnorodności, transformacji cyfrowej, środowiska i walki ze zmianą klimatu oraz uczestnictwa w życiu demokratycznym i zaangażowania obywatelskiego.

– Chodzi o to, aby nie robić ciągle tego samego i nie popadać w rutynę.

Trzeba się rozwijać i do czegoś dążyć. W ramach planowanych działań chcemy wdrażać atrakcyjny obecnie trend „zero waste”. Zakłada on takie zarządzanie produktami, aby maksymalnie

ograniczyć wytwarzanie odpadów. Chcemy założyć przy szkole ogródek warzywno-owocowo-zielny, o który będą dbać uczniowie. Kolejnym krokiem ma być wydanie kilku tomików

„Zielnika Gminy Rudna”, z opisem zastosowania rodzimych roślin i przepisami, które pozwolą wykorzystać rośliny w celach poprawy kondycji ciała – dodaje autorka wniosku.

Nauczyciele oraz uczniowie mają poznawać nowatorskie rozwiązania i metody pracy w zagranicznych szkołach podczas wyjazdów planowanych w czasie trwania programu Erasmus+. Uczniowie będą mieli okazję doskonalić umiejętności językowe oraz zdobywać wiedzę na temat ochrony środowiska i ekologii w placówkach, które mają w tym obszarze doświadczenie.

– Trzymam kciuki za powodzenie tego projektu. Liczę, że czas i zaangażowanie poświęcone na przygotowanie wniosku przełożą się na zdobycie dofinansowania zaplanowanych działań. Dziękuję pani Natalii Kiec za kreatywność i dążenie do wyjścia poza standardowe ramy nauczania. Taka powinna być nowoczesna szkoła, atrakcyjna i wychodząca naprzeciw przyszłości – podkreśla

Adrian Wołkowski, Wójt Gminy Rudna.

Erasmus+ to program Unii Europejskiej w dziedzinie kształcenia, sportu i szkolenia młodzieży na lata 2021–2027.

Wspiera edukację szkolną, kształcenie indywidualne, szkolenie wyższe i edukację dorosłych. Łącznie na program przeznaczono ponad 26 mld euro. Jednym z jego celów jest utworzenie w przyszłości Europejskiego Obszaru Edukacji. Ma on zapewnić wszystkim młodym ludziom dostęp do edukacji i szkoleń jak najwyższej jakości, umożliwić osobom uczącym się łatwe przemieszczanie się między systemami edukacji w różnych krajach, a także dać im możliwość znalezienia pracy w całej Europie.

W ramach Erasmus+ dla edukacji szkolnej program wspiera nauczycieli i uczniów. Ci pierwsi mogą korzystać z kursów i szkoleń, prowadzić zajęcia i uczestniczyć w obserwacji pracy za granicą. Uczniowie podczas zagranicznych wyjazdów mogą rozwijać kompetencje językowe, społeczne i międzykulturowe. Na 2022 rok przeznaczono na program prawie 3,2 mld euro.

MIESZKAŃCY GMINY RUDNA MOGĄ SKŁADAĆ WNIOSKI O ZAKUP PREFERENCYJNY PALIWA STAŁEGO – WĘGLA KAMIENNEGO

Wniosek dostępny jest w Biuletynie Informacji Publicznej Gminy Rudna w zakładce – Zakup preferencyjny węgla kamiennego.

Wniosek należy złożyć w nieprzekraczalnym terminie do dnia 30 listopada 2022 r. do godz. 12:00:

osobiście w Urzędzie Gminy Rudna, Pl. Zwycięstwa 15, 59-305 Rudna, Referat Ochrony Środowiska, Gospodarki Wodnej, Rolnictwa i Leśnictwa (pokój nr 208, II piętro)

za pomocą środków komunikacji elektronicznej – w tym przypadku wniosek musi zostać potwierdzony kwalifikowanym podpisem elektronicznym, podpisem zaufanym albo podpisem osobistym – zgodnie z artykułem 11 ust. 2 ustawy O zakupie preferencyjnym paliwa stałego dla gospodarstw domowych.

Do zakupu preferencyjnego jest uprawniona osoba fizyczna w gospodarstwie domowym, która spełnia warunki uprawniające do dodatku węglowego, o którym mowa w art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 5 sierpnia 2022 o dodatku węglowym.

Przypominamy, że wniosek dotyczy zakupu maksymalnie 1,5 tony węgla kamiennego przypadającej na gospodarstwo domowe w terminie do 31 grudnia 2022 r. Wnioski o preferencyjny zakup węgla zostaną zweryfikowane m. in. na podstawie danych dotyczących przyznanego dodatku węglowego oraz zgłoszeń do Centralnej Ewidencji Emisyjności Budynków.

W przypadku pozytywnego rozpatrzenia wniosku Wnioskodawca otrzyma za wiadomościem o przysługującym mu prawie do preferencyjnego zakupu. Więcej informacji: Referat Ochrony Środowiska, Gospodarki Wodnej, Rolnictwa i Leśnictwa Urzędu Gminy Rudna, pl. Zwycięstwa 15, pokój nr 208, tel. 76 749 21 31.

ŚWIĘTY MIKOŁAJ W GMINIE RUDNA

MIKOŁAJTRIP GMINA RUDNA 2022

TRASA / 4.12.2022

BRODÓW / 15:00
ORSK / 16:00
CHELM / 17:00
NIESZCZYCE / 18:00
KĘBLÓW / 19:00

TRASA / 5.12.2022

OLSZANY / 16:00
GÓRZYN / 17:00
CIECHLOWICE / 18:00
NAROCZYCE / 19:00

TRASA / 6.12.2022

ŻŁOBEK GMINNY W RUDNEJ / 9:00
PRZEDSZKOLE GMINNE W RUDNEJ / 10:00
PRZEDSZKOLE GMINNE W CHOBIEŃNI / 11:30

RUDNA / 16:00 / UROCZYSTE WŁĄCZENIE CHOINKI
CHOBIEŃNI / 17:30 / UROCZYSTE WŁĄCZENIE CHOINKI

RADOSZYCE / 18:30

TRASA / 7.12.2022

RYNARCICE / 16:00
JUSZOWICE / 17:00
MLECZNO / 18:00
TOSZOWICE / 19:00

TRASA / 8.12.2022

BRODOWICE / 16:00
STUDZIONKI / 17:00
GAWRONKI / 18:00
WYSOKIE / 19:00

TRASA / 9.12.2022

WĄDROŻE / 16:00
KLISZÓW / 17:00
RADOMILÓW / 18:00
MILOGOSZCZ / 19:00

TRASA / 10.12.2022

KOŻLICE / 14:00
STARA RUDNA / 15:00
RUDNA OS. LEŚNA / 16:00
GWIZDANÓW +BYTKÓW / 17:00
GAWRONY / 18:00

Więcej informacji na temat spotkań z Mikołajem u opiekunów poszczególnych świetlic

HO! HO! HO!

GINIA RUDNA ZAPRASZA SWOICH MIESZKAŃCÓW DO UDZIAŁU W BIAŁEJ SOBOCIE ORGANIZOWANEJ PRZEZ CUPRUM-MED

BIAŁA SOBOTA

DZIEŃ OTWARTY DLA PACJENTÓW

DNIA 03.12.2022r.
W GODZINACH 8:00 – 14:00
W PRZYCHODNI W RUDNEJ

KONSULTACJE SPECJALISTÓW:

- internisty
- kardiologa
- okulisty
- endokrynologa
- chirurga onkologa

BADANIA:

- badania laboratoryjne:
  - OB, morfologia, mocznik, glukoza, sód i potas, wapń całkowity, kreatynina, GFR, AFP, PSA (dla mężczyzn)
- badania diagnostyczne:
  - USG jamy brzusznej
  - USG tarczycy (w ramach wizyty u endokrynologa), PMS
  - densytometria - badania gęstości kości
  - profilaktyka gruźlicy
  - profilaktyka i wczesne wykrywanie raka skóry
  - pomiar ciśnienia krwi
  - pomiar wydolności płuc
  - pomiar masy ciała
  - szczepienia przeciwko Covid-19

UWAGA!

ABY SKORZYSTAĆ Z SZEREGU KONSULTACJI I BADAŃ ZAPRASZAMY DO WCZESNIEJSZYCH ZAPISÓW. ZAPISY PROWADZONE BĘDĄ TELEFONICZNIE BĄDŹ OSOBIŚCIE OD 28.11.2022R.

Cuprum-Med Sp. z o.o.
Przychodnia w Rudnej
ul. Polna 3
59-305 Rudna

NUMERY TELEFONÓW:

- 76 759 12 00
- 76 754 46 10
- 76 754 46 29

W rodzinie Pankiewiczów z Mleczna już trzecie pokolenie zjeżdża pod ziemię

Barbara i górnicy

Mąż Artur górnikiem rozpoczął w 1995 roku w Zakładach Górniczych Lubin. Najstarszy syn, Michał, fedruje od pięciu lat, a najmłodszy Maciej zjeżdża na dół od połowy października. Lubią ten fach. A pani Barbara prawie od trzydziestu lat się boi. Czy wrócić do domu.

Rodzinną tradycję zapoczątkował Eugeniusz Pankiewicz, który pracował w pierwszej kopalni miedzianego zagłębia, czyli w ZG Lubin. Jego syn, Artur Pankiewicz, dzisiaj mieszkaniec Mleczna, poszedł w ślady ojca. Nie miał żadnych wahań w wyborze zawodu, wiedział, co chce robić. Technikum Górnictwa Rud w Lubinie, specjalność eksploatacja maszyn i urządzeń podziemnych, a potem ciągle dokształcanie i górnicze awanse. Nadgórnik, sztygar, sztygar zmianowy i wreszcie sztygar oddziałowy. Dzisiaj na emeryturze.

Tyle samo wyjazdów, co zjazdów

- Czy się bałem? To może nie tyle strach, ile świadomość zagrożenia, na które nie masz wpływu. Niejeden wypadek widziałem na dole. Czasem skąła i bez wstrząsu się osypie, na przykład na moją prawą nogę – pan Artur, od roku górnicy emeryt, już z uśmiechem wspomina tamte chwile.

- A ja się bałam – przyznaje pani Barbara. – Szczególnie, jak przyszły na świat dzieci. I kiedy zobaczyłam kopalnię od środka. Ciemno, duszno, gorąco. Trudne warunki. I ta niepewność. Czy nie się nie stanie? Poświęciła się domowi i wychowaniu dzieci.

- Górnik, wiadomo, pracuje na zmia-

ny. Nocki, popołudnia, w domu jest w kratkę, musi odpocząć, a dzieciakami trzeba się zająć.

Przynajmniej o średniego syna Jakuba nie musi się bać. Informatyki uczył się w tym samym lubińskim górniczym technikum, ale nie pracuje w kopalni. Po studiach został w Wrocławiu, gdzie mieszka i pracuje.

Górnicza brać

- Najważniejsza, wiadomo, jest rodzina. Ale jak pracowałem z ludźmi, to często byłem dla nich matką i ojcem w jednym. Nieraz się zwierzała, czasem radzili, potrzebowali pomocy. Nie tylko na kopalni. Nieraz tutaj, do domu chłopaki przyjeżdżali. Czasem żona jednego czy drugiego zadzwoniła, a ja za wychowawcę musiałem robić – śmieje się pan Artur.

Co w tej pracy najbardziej pociągało?

- Codziennie miałeś nowe wyzwania. Jasne, były zadania rozłożone w czasie, dzień po dniu trzeba je było realizować. Ale zawsze pojawiała się coś nowego, to nie jest monotonna praca – wyjaśnia ojciec dwóch synów górników.

Sygnalistka z „Orkiestry”

Zespawane 40 lat temu uchwyty do kabli trzymają do dzisiaj

Ile można zarobić w lesie? Dokładnie trzy razy tyle, ile w wiejskim Klubie Prasy i Książki Ruch w Rynarcicach. Pod jednym warunkiem. Że pracuje się na szybie L-6 Zakładów Górniczych Lubin, który stoi w lesie. Ciut ponad kilometr od domu Arlety Stańczak-Włodarczyk.

Pani Arleta zaznacza, że te dane mają wartość historyczną. Dzisiaj już nie ma Klubów Ruchu, a szyb L-6 supernowoczesny, nie ten sam, co ponad czterdzieści lat temu.

- Ale wtedy, w klubie zarabiałam 1 100 złotych, a na szybie prawie 3,5 tysiąca. Jak dostałam pierwszą wypłatę to myślałam, że cały Lubin sobie kupię!

Kobieta w górniczym fachu

- Ja to raczej krawcowa jestem. W klubie organizowałam wiejskie imprezy, zabawy, podawałam kawę i herbatę. A na szybie L-6 najpierw zatrudniłam się w Przedsiębiorstwie Budowy Kopalń Rud „Częstochowa”. Nadzorowałam pracę sprzężarek, pilnowałam, żeby nie doszło do awarii. Ale ciągnęło mnie do ludzi i do kopalni. Zrobiłam kurs i zostałam sygnalistką.

Może się wydawać, że to lekka robota. Dajesz jeden sygnał – stój. Dwa – klatka w górę. Trzy – na dół. Cztery – jazda ludzi. Ale to tylko część pracy.

Sztama z chłopakami z brygady

- Ja to się wyrobiłam na kopalni, jak dzisiaj dziewczyny na siłowni. Pomiedzy zjazdami ludzi łądowałam do klatki różne materiały, maszyny,

Wśród kolegów z brygady szybowej.

czasem porozbierane na części, aby mogły się zmieścić. To ciężka fizyczna praca. Choć to nie było legalne, pani Arleta nauczyła się prowadzić Fadrone, a nawet spawać.

- Fachowcem w tej dziedzinie to ja nie byłam, ale uchwyty do kabli, które spawałam czterdzieści lat temu, do dzisiaj trzymają – mówi nie bez dumy. Jak kobieta dawała sobie radę z mężczyznami?

- Znakomicie! Klęłam jak oni, obsobachalam bez litości, a jeżeli któryś mi podpadł to trzymałam sztamę z chłopakami z mojej brygady szybowej.

Obiad z reżyserem

Kilka lat temu zaprosił ją do lubińskiej Oberży Jacek Głomb, dyrektor i reżyser teatru im. Heleny Modrzejewskiej w Legnicy. Przygotowywał spektakl „Orkiestra” w artystyczny sposób przedstawiający losy ludzi, którzy zjechali budować Zagłębie Miedziane. Słyszał, że na ZG Lubin pracowała słynna sygnalistka. Chciał ją poznać i dlatego wykosztował się na ten obiad.

- Parę godzin rozmawialiśmy. Wszystko go interesowało. Z tego co wiem, taka postać w sztuce się pojawiła.

Premiera „Orkiestry” miała miejsce we wrześniu 2011 roku w na cechowni ZG Lubin. Wielokrotnie była wystawiana w legnickim teatrze i w Łazienkach Królewskich w Warszawie. Sztuka została również pokazana w Teatrze Telewizji.

Elewacja budynku OSP w Chobieni zyskała nowy wygląd. Był to ostatni etap prac związanych z remontem remizy.

Remont remizy OSP Chobienia zakończony

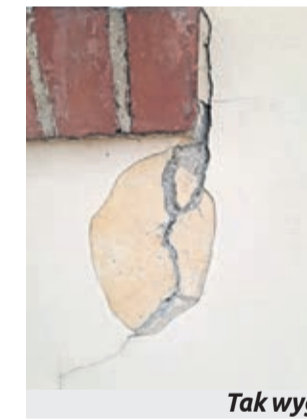
Tak obecnie prezentuje się budynek

nie będzie nam już przenikać wilgoć do środka przez mur. Jesteśmy bardzo zadowoleni z tego remontu – mówi Sławomir Lechman, prezes OSP Chobienia.

Przypomnijmy, że wcześniej wyremontowano wieżę strażacką. Remiza w Chobieni zyskała też centralne ogrzewanie, a wszystkie pomieszczenia wewnątrz zostały odnowione. Łączny koszt remontu budynku OSP w Chobieni to ponad 414 tysięcy złotych.

W ramach trzeciego już etapu prac przemurowano komin, rozebrano istniejącą opaskę betonową oraz wykonano nową wraz z izolacją ścian fundamentowych. Elewacja została oczyszczona i umyta, a następnie zagruntowana i pomalowana. Mury z cegły oczyszczone i zaimpregnowano, wykonano spoinowanie ścian zaprawą cementową. Podbitka została częściowo

Tak wyglądała remiza przed remontem

Prace konserwacyjne rowów melioracyjnych

Rozpoczęły się prace konserwacyjne rowów melioracyjnych posadowionych na działkach stanowiących własność Gminy Rudna.

Rowy o łącznej długości 16 909 metrów bieżących zostaną oczyszczone w Brodowicach, Brodowie, Kliszowie, Miłogoszczu, Rudnej, Górzynie, Gwizdanowie, Bytkowie, Orsku, Radoszycach, Chobieni, Gawronach, Wądrożu, Mlecznie, Olszanach, Naroczycach, Rynarcicach i w obrębie ewidencyjnym Wysokie.

W ramach prowadzonych prac rowy zostaną oczyszczone z roślinności, dna rowów będą odmulone, a przepusty rurowe oczyszczone z namotu. Wszystkie znajdujące się w rowach śmieci czy kamienie zostaną uprzątnięte.

Łączna wartość podpisanych umów wynosi 155 968,52 zł

Rów melioracyjny w Miłogoszczu odtworzony

Prace wykonywano na wniosek mieszkańców, którzy zgłaszali niedrożny rów melioracyjny w centrum miejscowości.

- Niby miał być tutaj kiedyś staw przeciwpożarowy, ale ciągle zarastało i robiło się bagno. A teraz w końcu będzie działać jak należy – to opinia pani Heleny Brak, której dom bezpośrednio sąsiaduje z odtworzo-

nym rowem. Zakres prac pozytywnie oceniła również Krystyna Cieślak, sołtys Miłogoszczu – Wygląda to dobrze. Na wiosnę, jak osiadzie ziemia, zastanowimy się jak zagospodarować to miejsce – mówi.

Tak wyglądała inwestycja w trakcie prac

Tak obecnie wygląda odtworzony rów melioracyjny

Podczas prac oczyszczono teren z chwastów, a na odcinku 70 metrów położono tak zwany rurarz rowu melioracyjnego. W ramach inwestycji wykonano także studnię i ściankę czołową na istniejącym rowie.

- Ważne, aby nie wjeżdżała na ten teren ciężkim sprzętem, takim jak traktory czy samochody, bo system może zostać zniszczony.

To jest odtworzenie rowu melioracyjnego z drenażem, a nie droga czy miejsce parkingowe. Pod ziemią znajduje się rura oraz dwa rzędy drenażu. System ma zbierać wodę spływającą z wyżej wniesionego terenu oraz wody opadowe – wyjaśnia Tomasz Kwaśnicki, inspektor nadzoru w realizowanej inwestycji. Wartość inwestycji wyniosła 228 132, 00 złotych.

Biblija budowlana	9	... krwi; pokrewieństwo	Stynny władca Mongołów	„Mocna” szafka	Zupa buraczana	List elektroniczny	Komputer przenośny	Siostra Mojżeszowa	Lektura dla głodnego	Dokumentacja sądowa	... większości (>)	Bracia bajkopisarze	15	Imienniczka Kubańskiej	Ferenc, węg. pisarz	Litera w monogramie	Zasiedają do brydża		
Dawna knajpa	6	Imię żony Lenno	Kot (pieszczotliwie)	AS ... drużyna w Serie A	16	20	28	Zakole na rzece	14	14	W islamie: Bóg	... Łepkowska	Pnącze w dżungli	Galmatias, bałagan					
Miś z miasta Jellystone			Faza jakiegoś cyklu	Dowód wpłaty; odcinek				Igor, postać z „Klanu”		Pora lepienia bałwanów	37	Stąd Don Kichot	1				36		
Korek na jezdni		„Dzieło” malarzyny	11	Dodatkowa cecha czegoś				Brzeg, krawędź biurka	22	Żona biblijnego Jakuba	Metropolia Turcji	Państwo, ojczyzna	Wynajęcie lokalu				24		
Córka Ewy Horeszkówny		33	Maria, prima donna stulecia	Wynik za dzielnikiem	26	Kraina zwana dachem świata	Rodak, krajan	Film Roberta Altmana		Kamień szlachetny		Autor „Doktora Faustusa”	Czapka franc. żandarma	Odrobina szczęścia			Kawalerzysta (z liter: tuna)		
... Jazz, drużyna w NBA			Wschodni, kraj w Azji	Uchwyt ze szczękami	Niejedna w atlasie	Pracuje przy krosnach				31	Kwiaty na Monte Cassino			Zawodowo parzy kawę			32	Opera w Mediolanie	
Bohaterka serialu „Niania”		Druh Atosa i Portosa	2	Drwina, złośliwość	13			Mózg firmy	Sprawunek	Wyspy z Pearl Harbor				Atrakcja karnawału					
Babie ... lub upalne ...		Książę z „Grażyny”	Sztuczny paznokciec	Polska firma jubilerska				Turniej dla Stocho i Żyły	21	Wielki wysiłek; fatyga			Śpiewała „Waterloo”	Pierzynka na piwie			Rozpoczęcie gry w karty	C ₂ H ₆ w gazie ziemnym	
Jedno z 7 wzgórz Rzymu	23			Stolica Senegalu	8			Sojusznicy		Fala na włosach, rowek na kiju			35	Niewiedoma w równaniu	Masówka	Znak, że konkawe wybrało papieża			
Namiot z Winnetou				Nadaje się do recyklingu		7	Najsłynniejszy wampir	34	„Stółki” w lesie		Białe ... zjawisko	Znawca Pisma Świętego					29	Hartowana w hucie	3
Herbata indyjska				„Miara” czosnku			Tysiąc złotych (potocznie)		44. prezydent USA		Część teleskopu, lunety	25	Izraelski wywiad	Carlos, wirtuoz gitary					
Wodortlenek sodu		Znany jako Nożycoręki	Dzielnica w naszej stolicy	Papuga popielata	Cofnięcie nogi do tyłu			Mężczyzna za ladą w kawiarni	17		Protekcja u kogoś	100 000 dag	Cukrowa na patyku	19					
Rolska, piosenkarka			10	5															
Ubiega się o nie licytant	4	Punkty świetlne monitora		... Bills, w lidze NFL				Mięso, ryby, owoce w occie				Drugie „dno” czajnika							
				Kalamarnice	12				38			... Słodowy („Zrób to sam”)	30						

ROZWIĄZANIE KRZYŻÓWKI W PAŹDZIERNIKU: RANY JULEK, ALE NAWARZYŁEM BIGOSU.
 Nagrodę, gminne gadzety, otrzymuje pan Marcin Szymański z Gwizdanowa. W celu odbioru nagrody, prosimy o wcześniejszy kontakt telefoniczny z sekretariatem UG nr tel. 76 749 21 01
 Rozwiązanie krzyżówki z listopada prosimy wysłać elektronicznie na adres nowiny@rudna.pl lub pocztą na adres Urząd Gminy, Plac Zwycięstwa 15, 59-305 Rudna.

Litery z pól ponumerowanych od 1 do 38 utworzą rozwiązanie - humor z zeszytów szkolnych.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36	37	38
---	---	---	---	---	---	---	---	---	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----

rudna
 łączy ludzi